

C-379/20. sz. ügy**Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemről a Bíróság eljárási szabályzata
98. cikkének (1) bekezdése alapján készített összefoglalás****A benyújtás napja:**

2020. augusztus 11.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Østre Landsret (keleti fellebbviteli bíróság, Dánia)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2020. július 3.

Fellebbező:

B

Ellenérdekű fél:

Udlændingenævnet (bevándorlási fellebbviteli bizottság)

Az alapeljárás tárgya

A jelen ügy tárgya a török állampolgárságú B és apja, a szintén török állampolgárságú, 2003. október 13-tól Dániában tartózkodási engedéllyel és 2013. december 2. óta Dániában állandó tartózkodási engedéllyel rendelkező F családtagok iránti kérelmek elutasítása.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgya és jogalapja

A különösen a Bíróság által a 2016. április 12-i Genc ítéletben (C-561/14, EU:C:2016:247) és a 2019. július 10-i A ítéletben (C-89/18, EU:C:2019:580) értelmezett 1980. szeptember 19-i 1/80. sz. társulási tanácsi határozat 13. cikkében szereplő „standstill” klauzula értelmezése.

EUMSZ 267. cikk.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

Ellentétes-e az Európai Gazdasági Közösség és Törökország közötti társulás létrehozásáról szóló, egyrészlől a Török Köztársaság, másrészlől az EGK tagállamai és a Közösség által 1963. szeptember 12-én Ankarában aláírt, és a Közösség nevében az 1963. december 23-i 64/732/EGK tanácsi határozattal megkötött, jóváhagyott és megerősített megállapodáshoz kapcsolódó, a társulás fejlesztéséről szóló, 1980. szeptember 19-i 1/80. sz. tanácsi határozat 13. cikkével az olyan új nemzeti intézkedés bevezetése és alkalmazása, amely alapján a szóban forgó tagállamban jogszerűen tartózkodó, gazdaságilag aktív török állampolgár és 15 éves gyermekének családgyejesítése attól a feltételtől függ, hogy különleges okok – többek között a család egysége és a gyermek mindenek felett álló érdeke – a családgyejesítés mellett szóljon?

A vonatkozó uniós szabályozás

Az Európai Gazdasági Közösség és Törökország közötti társulás létrehozásáról szóló, egyrészlől a Török Köztársaság, másrészlől az EGK tagállamai és a Közösség által 1963. szeptember 12-én Ankarában aláírt, a Közösség nevében az 1963. december 23-i 64/732/EGK tanácsi határozattal megkötött, jóváhagyott és megerősített megállapodás (a továbbiakban: társulási megállapodás); 6. és 13. cikk.

A társulási megállapodásnak a Közösség nevében az 1972. december 19-i 2760/72/EGK tanácsi rendelettel elfogadott, jóváhagyott és megerősített, 1970. november 23-i kiegészítő jegyzőkönyve; a 41. cikk (1) és (2) bekezdése.

A társulási megállapodás szerinti társulás fejlesztéséről szóló, 1980. szeptember 19-i 1/80. sz. társulási tanácsi határozat (a továbbiakban: 1/80. sz. határozat); 13. cikk.

A családgyejesítési jogról szóló, 2003. szeptember 22-i 2003/86/EK tanácsi irányelv (a továbbiakban: családgyejesítési irányelv) (HL 2003. L 251., 12. o.; magyar nyelvű különkiadás: 19. fejezet, 6. kötet, 224. o.); (3), (4) és (12) preambulumbekzdés; a 4. cikk (1) bekezdésének b)–d) pontja, a 4. cikk (2) bekezdésének a) pontja, a 4. cikk (5) és (6) bekezdése.

Parlament kontra Tanács ítélet, C-540/03, EU:C:2006:429; 61–66., 68–71., 73–74. pont.

Dogan ítélet, C-138/13, EU:C:2014:2066; 37–39. pont.

Noorzia ítélet, C-338/13, EU:C:2014:2092; 15–16. pont.

Genc ítélet, C-561/14, EU:C:2016:247; 55–56., 60–67. pont.

A ítélet, C-89/18, EU:C:2019:580; 34–43., 45–47. pont.

A vonatkozó nemzeti szabályozás

Jogi háttér

A 2019. október 2-i 1022. sz., egységes szerkezetbe foglalt Udlændingeloven (a külföldiekről szóló törvény) 9. §-a 1. bekezdésének 2) pontja a következőképpen rendelkezik:

„Kérelemre tartózkodási engedély állítható ki

[...]

(2) Dániában lakóhellyel rendelkező személynek vagy házastársának nőtlen/hajadon, 15 éven aluli kiskorú gyermeke számára, feltéve hogy a gyermek a gondviselőjével együtt él és nem kezdett saját családi életet rendes együttélés révén, valamint hogy a szülő

[...]

(e) állandó tartózkodási engedéllyel vagy állandó tartózkodásra jogosító tartózkodási engedéllyel rendelkeznek.”

A külföldiekről szóló törvény 9c. §-a 1. bekezdésének első mondata a következőképpen rendelkezik:

„Kérelemre tartózkodási engedély állítható ki a külföldi állampolgár részére, ha valamely különleges ok – például a család egysége, valamint ha a külföldi állampolgár nem töltötte be az 18. életévét, a gyermek mindenek felett álló érdeke – emellett szól.”

A releváns jogszabályi rendelkezések előkészítő anyagai

A külföldiekről szóló törvény 9. §-a 1. bekezdésének 2) pontját 2004-ben módosította és felváltotta a jelenlegi szöveg, amelynek révén a gyermekekkel való családegyesítés korhatára 18 évről 15 évre csökkent.

A jogalkotási javaslatra vonatkozó általános megjegyzések 3.1 része részletesebb indokolást tartalmaz a korhatár csökkentésére vonatkozóan. Az ilyen korhatár előírásának a gyermekeket érintő családegyesítés esetében az a célja, hogy el lehessen kerülni az úgynevezett „átnevelési utakat” (hogy a gyermekeket a származási ország értékei és előírásai szerint és befolyása alatt nevelhessék fel), és azokat az eseteket is, amelyekben a szülők szándékosan úgy döntenek, hogy a gyermeket a származási országban hagyják mindaddig, amíg a gyermek már szinte nagykorúvá válik, ami a jogalkotó szerint rontja a beilleszkedés esélyeit. Különleges okok fennállása esetén azonban lehetőség van mentesülni e korhatár követelménye alól.

A külföldiekről szóló törvény 9. §-a 1. bekezdése 2) pontjának módosításáról szóló jogalkotási javaslatra vonatkozó konkrét megjegyzésekből többek között kitűnik,

hogy e javaslat értelmében a 9. § 1. bekezdésének 2) pontja szerinti tartózkodási engedély feltétele, hogy a gyermek a kérelem benyújtásakor 15 évnél fiatalabb legyen, és hogy ez a követelmény mindenkire vonatkozik. Mindazonáltal kivételesen állhatnak fenn olyan különleges okok, amelyek alapján a gyermekkel való családdegysítést annak ellenére engedélyezik Dániában, hogy a kérelem benyújtásának időpontjában a gyermek nem felel meg annak a követelménynek, hogy 15 évesnél fiatalabb legyen. Ez a helyzet abban az esetben, ha a családdegysítés megtagadása ellentétes lenne Dánia nemzetközi kötelezettségeivel, különösen az EJEE-vel, például akkor, ha egy Dániában tartózkodó személy menekült vagy ehhez hasonló védett jogállással rendelkező személy. Létezhetnek más különleges humanitárius okok is, többek között a súlyos betegség vagy a súlyos fogyatékoság. Ezenkívül a gyermek jogairól szóló ENSZ-egyezmény alapján a gyermek mindenek felett álló érdekének figyelembevétele magában foglalhatja azt is, hogy Dániában a családdegysítést attól függetlenül kell engedélyezni, hogy a gyermek a kérelem benyújtásakor 15 éves vagy annál idősebb-e.

A külföldiekről szóló törvény 9c. §-át a 2012. június 18-i 567. sz. törvény módosította. A módosító törvény előkészítő anyagaiból kitűnik, hogy e módosítás célja annak tisztázása volt, hogy mikor állítható ki tartózkodási engedély az 15. életévüket betöltött gyermekeknek, és hogy az ilyen helyzetekben hogyan mérik fel a gyermek mindenek felett álló érdekét. A jogalkotási javaslatra vonatkozó konkrét megjegyzésekből többek között kitűnik, hogy a jogszabálmódosító rendelkezés egyértelmű a tekintetben, hogy a gyermek mindenek felett álló érdekét figyelembe kell venni annak meghatározása során, szól-e különleges ok a tartózkodási engedély kiállítása mellett 18 évesnél fiatalabb külföldi állampolgár esetében. Ezenkívül úgy tűnik, hogy e rendelkezés tisztázta az irányadó jogot, és hogy azt a korábbiaknak megfelelően alkalmazzák majd.

Statisztikai adatok

A külföldiekről szóló törvény 9c. §-ának 1. bekezdésével összefüggésben az ügyben az alábbi statisztikai adatokat bocsátották rendelkezésre:

A dán bevándorlási hivatal által az először előterjesztett ügyekben a kérelem benyújtásának időpontjában legalább 15 éves gyermekeknek megadott vagy tőlük megtagadott engedélyek 2012. január 1. és 2018. október 10. közötti időszakban [a külföldiek jogállásáról szóló törvény] 9c. §-ának 1. bekezdése alapján bejelentett száma, az ezen időszak során hozott határozatok többségével érintett öt állampolgárság szerint részletezve									
A kérelmező állampolgársága	Eredmény	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Összesen
Szíria	Engedély	6	19	125	412	173	90	45	870
	Elutasítás	1	3	5	24	27	38	28	126

Szíria összesen		7	22	130	436	200	128	73	996
Szomália	Engedély		7	17	12	13	12	7	68
	Elutasítás	3	13	22	18	26	15	10	107
Szomália összesen		3	20	39	30	39	27	17	175
Hontalan*	Engedély	1		14	61	27	17	10	130
	Elutasítás		1	2	3	5	10	7	28
Hontalan* összesen		1	1	16	64	32	27	17	158
Eritrea	Engedély	1	1	1	3	17	26	15	64
	Elutasítás				1	3	22	11	37
Eritrea összesen		1	1	1	4	20	48	26	101
Törökorszá g	Engedély		5	29	2		1	4	41
	Elutasítás	11	18	3	10	4	6	2	54
Törökorszá g összesen		11	23	32	12	4	7	6	95
Más állam- polgárságok	Engedély	32	60	67	46	36	44	23	308
	Elutasítás	25	58	49	45	45	56	25	303
Más állam- polgárságok összesen		57	118	116	91	81	100	48	611
Összesen		80	185	334	637	376	337	187	2 136
* 2018. január 1. és október 10. közötti időszak.									
* Beleértve a hontalan palesztinokat is.									
[omissis: az adatnyerés alapjára vonatkozó tájékoztatás]									

A Danmarks Statistik úgynevezett „külföldi állampolgárok adatbázisából” kitűnik, hogy a Dániába bevándorló, dániai közép- vagy felsőfokú tanulmányokat végzett, 20 és 24 év közötti személyek aránya 2018-ban 56% volt a bevándorlás időpontjában 0 és 15 év közötti korosztályban, és 10% volt a bevándorlás időpontjában legalább 16 éves korosztály esetében. A dániai közép- vagy felsőfokú tanulmányokat végzett, 25 és 29 év közötti bevándorlók aránya 2018-ban 65% volt a bevándorlás időpontjában 0 és 15 év közötti korosztályban, és 19% volt a bevándorlás időpontjában legalább 16 éves korosztályban.

A tényállás és az alapeljárás rövid bemutatása

2012. január 31-én az 1994. augusztus 5-én Törökországban született B apjával, az 1972. szeptember 20-án Törökországban született, 2003. október 13. óta Dániában tartózkodási engedéllyel, ezen belül 2013. december 2. óta állandó

tartózkodási engedéllyel rendelkező F-fel való családegyesítés iránti kérelmet nyújtott be a dán bevándorlási hivatalhoz (Udlændingestyrelsen, Dánia).

- 2 B Haymanában (Törökország) született, és az apja által szolgáltatott információ alapján a dán bevándorlási hivatal megállapította, hogy a kérelem benyújtásának időpontjában apai nagyapjával és édesanyjával élt Haymanában, ahol két testvére is van. Törökországban az általános iskola nyolc osztályát végezte el. Az alapeljárásban nem volt egyetértés abban a kérdésben, hogy B az édesanyjával élt-e, aki újraházasodott Haymanában, de lehetséges, hogy ugyanabban a városban éltek. F először 2000. december 1-jén érkezett Dániába. 2010. június 25-én 2010. szeptember 25-ig érvényes vízumot állítottak ki számára Dániába. F 2010. június 28-án utazott be Dániába, ahonnan 2010. augusztus 11-én ismét távozott. F Ankarában (Törökország) született, és 1994 és 2003 között B-vel együtt élt.
- 3 2012. november 6-án a dán bevándorlási hivatal elutasította a B által a külföldiekről szóló törvény 9c. §-ának 1. bekezdése alapján benyújtott, családegyesítés iránti kérelmet. Az elutasítást azzal indokolta, hogy nem áll fenn olyan különleges ok – köztük a család egysége és a gyermek mindenképp felett álló érdekei –, amely amellet szól, hogy B részére az említett rendelkezés alapján tartózkodási engedélyt állítsanak ki. A kérelem benyújtásának időpontjában B körülbelül 17 és fél éves volt, így nem volt jogosult családegyesítésre: lásd e tekintetben a 9. § 1. bekezdésének 2) pontját.
- 4 2017. január 5-én az elutasító határozat ellen jogorvoslati kérelmet terjesztettek az Udlændinge- og Integrationsministeriet (a külföldiekért és az integrációért felelős minisztérium, Dánia) elé, amely 2017. január 30-án a dán bevándorlási hivatal elé utalta azt annak meghatározását kérve, hogy B-t megilleti-e tartózkodási jog a társulási megállapodás alapján. A dán bevándorlási hivatal 2017. július 5-i határozatával arról tájékoztatta B-t, hogy a Bíróság Dogan ítéletének tükrében nincs helye az ügy újratárgyalásának.
- 5 B a dán bevándorlási hivatal határozatával szemben jogorvoslati kérelmet terjesztett a bevándorlási fellebbviteli bizottsághoz, amely 2018. január 15-én helybenhagyta a dán bevándorlási hivatalnak az ügy újratárgyalását megtagadó határozatát, mivel úgy ítélte meg, hogy a Dogan ítélet nem biztosít a Dániában tartózkodó és gazdaságilag aktív török állampolgárok családtagjai számára a külföldiekről szóló törvény előírásaiban szereplőnél nagyobb mértékben családegyesítési jogot, tekintettel arra, hogy e rendelkezések szerint az értékelés során figyelembe kell venni Dánia nemzetközi kötelezettségeit, köztük az EU Bíróságának határozatait, és hogy a követelmények alkalmazásától különleges ok fennállása esetén el lehet tekinteni, így a törvény alapján figyelembe kell venni az egyedi ügy sajátos körülményeit, és hogy a hivatal a határozatát annak mérlegelése és értékelése alapján hozta, hogy fennáll-e ténylegesen ilyen különleges ok, amely abban az ügyben nem állt fenn.
- 6 2017. január 5-én B keresetet terjesztett a Københavns Byret (koppenhágai körzeti bíróság, Dánia) elé, amelyben arra hivatkozott, hogy a dán bevándorlási

hivatalnak el kell ismernie, hogy B az uniós jog szabályai alapján jogosult Dániában tartózkodni. Az ügyet visszautalták az Østre Landsret (keleti fellebbviteli bíróság, Dánia) elé a nemzeti jog egyik eljárásjogi rendelkezése alapján, amelynek értelmében e bíróság első fokon jár el. Az Østre Landsret (keleti fellebbviteli bíróság) megítélése szerint az ügy tárgyát kizárólag az képezi, hogy a Dániában tartózkodó szülőkre hivatkozással Dániában tartózkodási engedélyt kérelmező személyek esetében a külföldiekről szóló törvény 9. §-a 1. bekezdésének 2) pontjában szereplő korhatárnak 2004-ben 18 évről 15 évre csökkentése alkalmazandó-e B esetében, többek között e rendelkezés külföldiekről szóló törvény 9c. §-a 1. bekezdésének első mondatával összefüggésben történő értelmezése esetén. A fent említett határozatokban sem a dán bevándorlási hivatal, sem a bevándorlási fellebbviteli bizottság nem döntött kifejezetten ebben a kérdésben.

Az alapeljárásban részt vevő felek főbb érvei

- 7 A jogvitában részt vevő felek egyetértenek abban, hogy B apja, következésképpen pedig B is hivatkozhat az 1/80. sz. határozat 13. cikkében szereplő „standstill” klauzulára, és hogy a „standstill” klauzula értelmében Dánia nem vezethet be a török állampolgárokkal szemben a gazdasági tevékenység munkavállalóként Dániában történő gyakorlására vonatkozóan olyan új korlátozásokat, amelyek szigorúbbak, mint amelyeket a „standstill” klauzula 1980. december 1-jei hatálybalépésekor alkalmaztak, kivéve ha az ilyen új korlátozások bevezetése mellett közérdeken alapuló nyomós indok szól.
- 8 Ezenkívül a felek egyetértenek abban, hogy a külföldiekről szóló törvény 9. §-a 1. bekezdésének 2) pontjában előírt 15 éves korhatár olyan új korlátozás, amely az 1/80. sz. határozat 13. cikkében szereplő „standstill” klauzula hatálya alá tartozik, ennél fogva jogellenes annyiban, amennyiben a Dániában tartózkodó török munkavállalók kiskorú gyermekeikkel való családegyesítése iránti engedély megadásának elbírálása során alkalmazzák, kivéve ha e szabály közérdeken alapuló nyomós indokkal igazolható és arányos.
- 9 B elismerte, hogy a sikeres beilleszkedés biztosításának a bevándorlási fellebbviteli bizottság által hivatkozott megfontolása olyan, közérdeken alapuló nyomós indoknak minősül, amely igazolhatja új családegyesítési feltételeknek a Társulási Tanács 1/80. sz. határozatának 13. cikkében szereplő „standstill” klauzula ellenére történő bevezetését.
- 10 A jelen ügyben felmerülő fő kérdés tehát az, hogy a 15 éves korhatárnak a külföldiek jogállásáról szóló törvény 9. §-a 1. bekezdésének 2) pontjában történő bevezetését közérdeken alapuló nyomós indok igazolja-e, beleértve e rendelkezésnek a külföldiekről szóló törvény 9c. §-ának 1. bekezdésével összefüggésben történő értelmezése esetén.
- 11 **B** azzal érvelt, hogy a külföldiekről szóló törvény 9. §-a 1. bekezdésének 2) pontjában előírt, a 15. életévre vonatkozó követelmény összeegyeztethetetlen

az arányosság elvével, többek között a jogbiztonság elvével összefüggésben történő értelmezés esetén is, ezért nem tekinthető úgy, hogy azt igazolja a sikeres beilleszkedés biztosítása. A kiskorú gyermek Dániában való sikeres beilleszkedése nem biztosítható a gyermek Dániába való beutazásának teljes tilalmával, ha a gyermek elért már egy bizonyos életkort, függetlenül attól, hogy a gyermek életkora releváns-e a beilleszkedés szempontjából, és hogy a kiskorú gyermekek könnyebben illeszkednek be és tanulják meg a dán nyelvet, mint a már majdnem felnőtt gyermekek.

- 12 Nem egyeztethető össze az EU Bíróságának fent hivatkozott Genc ítéletével és A ítéletével az a tilalom, amely következtében a 15 éves vagy annál idősebb kiskorú gyermeket a Dániában való beilleszkedésére alkalmatlannak kell tekinteni pusztán azon az alapon, hogy a gyermek nagyrészt a származási országában nőtt fel és járt iskolába, mivel az ilyen szabály a gyermek származási országgal való kapcsolatára vonatkozik, és előre elveti a gyermek Dániában való sikeres beilleszkedésének lehetőségét. Az ilyen életkori feltétel tehát pusztán amiatt nem alkalmas arra, hogy fenntartsa a sikeres beilleszkedés biztosításával kapcsolatos megfontolást, hogy kizárja annak bárminemű konkrét értékelésének lehetőségét, hogy a gyermek a jövőben képes lehet-e sikeresen beilleszkedni Dániában.
- 13 Az az általános óhaj, hogy a gyermekeket fiatalkorukban egyesítsék a családjukkal, így oktatásban részesülhessenek és nyelvi ismereteket szerezzenek az iskolában, ezáltal könnyebben beilleszkedjenek, nem igazolhatja a török munkavállaló családegyesítés keretében a kiskorú gyermekével való egyesítésének olyan szabály általi korlátozását, amely e munkavállalót kizárólag amiatt fosztja meg attól a jogtól, hogy gyermekét Dániába hozza, hogy az már betöltötte az 15. életévét. Ezt az értelmezést a családegyesítési irányelv is alátámasztja.
- 14 Így az Európai Unió Bíróságának ítélkezési gyakorlatával összhangban értelmezett családegyesítési irányelvből kitűnik, hogy a családegyesítés a családi élet lehetővé tételének és a harmadik országok állampolgárai tagállamokba való beilleszkedése elősegítésének szükséges eszköze. Ezenkívül az irányelv kimerítő jelleggel meghatározza a családegyesítéshez való jog gyakorlásának a tagállamok által bevezethető korlátozásait.
- 15 Ebből arra a következtetésre lehet jutni, hogy közérdeken alapuló nyomós indokok – köztük a sikeres beilleszkedés biztosításának figyelembevétele – feljogosíthatják valamely tagállamot arra, hogy a harmadik ország állampolgárának a kiskorú gyermekével való családegyesítése engedélyezésének feltételeként olyan követelményeket írjon elő, amelyek értelmében a gyermek Dániában tartózkodó apja vagy anyja, azaz a szóban forgó tagállamban a családegyesítő: 1) a tagállam területén tartózkodott legfeljebb két évig, 2) megfelelő lakással rendelkezik, 3) állandó és rendszeres jövedelemmel rendelkezik saját maga és családja eltartására, és 4) elfogadja a tagállam által meghatározott, beilleszkedéssel kapcsolatos intézkedések betartására vonatkozó

kötelezettséget, a tagállamok azonban minden esetben kötelesek megfelelően figyelembe venni a kiskorú gyermek mindenképp felett álló érdekét.

- 16 Ezenkívül a családegysítési irányelv két „standstill” klauzulát tartalmaz, amelyek akként rendelkeznek, hogy a tagállamok fenntarthatnak olyan jogszabályokat, amelyek a 12. életévét betöltött gyermek beilleszkedésének értékelésére vagy kérelemnek a gyermek 15. életévének betöltése előtt történő benyújtására vonatkozó követelményt írnak elő, feltéve hogy a szóban forgó tagállamban hatályban volt ilyen szabályozás az irányelv átültetésének időpontjában: lásd az irányelv Parlament kontra Tanács ítélet 85. és 88. pontjával összefüggésben értelmezett 4. cikkének (1) és (6) bekezdését. A családegysítési irányelv azon általános szabálya alóli kivételeket, amely szerint a kiskorú gyermekek jogosultak a szüleikkel való családegysítésre, azért írták elő, hogy tükrözzék egyes tagállamok arra irányuló óhaját, hogy a gyermekeket fiatalkorukban egyesítsék a családjukkal, így az iskolában megkapják a szükséges oktatást és nyelvi ismereteket.
- 17 A sikeres beilleszkedés biztosítása terjedelmének meghatározása szempontjából a döntő tényező az, hogy a családegysítési irányelv csak olyan „standstill” klauzulát vezetett be, amely lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy fenntartsák az olyan szabályozást, amely követelményeket szab a kérelmeknek a gyermek 15. életévének betöltése előtt történő benyújtására vonatkozóan, a kiskorú gyermekek esetében azonban a családegysítési feltételek között nem ír elő korhatárt, amelyet a tagállamok általában az irányelv hatálybalépését követően is bevezethetnek. A kiskorú gyermekek családegysítési irányelvben rögzített családegysítési joga nem korlátozható utólagosan azon óhaj alapján, hogy a gyermekeket fiatalkorban egyesítsék a családjukkal, így könnyebben beilleszkedhessenek. Másképpen fogalmazva: az ilyen óhaj nem minősíthető közérdeken alapuló nyomós indoknak. Hasonlóképpen, az az óhaj, hogy a gyermekeket fiatalkorukban egyesítsék a családjukkal, hogy könnyebben be tudjanak illeszkedni, sem igazolhatja a családegysítési jog korlátozását, amelyet – Dániát illetően – hallgatólagosan az 1/80. sz. határozat 13. cikkében szereplő „standstill” klauzula valósít meg.
- 18 A 15 éves életkorra vonatkozó követelmény is ellentétes az arányosság elvével, függetlenül attól, hogy azt a külföldiekről szóló törvény 9c. §-ának 1. bekezdése módosította-e, mivel a 9c. §-ának 1. bekezdése alapján végzett értékelés keretében az olyan szempontoknak kell jelentőséget tulajdonítani, amelyek annak megállapítására irányulnak, hogy a gyermeknek van-e olyan kapcsolata származási országával, beleértve a származási országban lévő gondozókkal, amely miatt a gyermek mindenképp felett álló érdekeivel nem lenne ellentétes elutasítani a Dániában való tartózkodás engedélyezése iránti kérelmet. Így konkrétan nem képezi értékelés tárgyát az, hogy a kiskorú gyermek akkor is be tud-e illeszkedni Dániában, ha már betöltötte az 15. életévét.
- 19 A külföldiekről szóló törvény 9c. §-ának 1. bekezdése önmagában tökéletesen összeegyeztethető a társulási megállapodással, mivel e rendelkezés annak

előírására szorítkozik, hogy Dánia köteles tiszteletben tartani az alapvető jogokat. A külföldiekről szóló törvény 9. §-a 1. bekezdése 2) pontjának és 9c. §-a 1. bekezdésének ebben az összefüggésben történő értelmezéséből az következik, hogy az 15. életévét betöltött kiskorú gyermek esetében a családjegyesítési jog általános diszkrecionális értékeléshez van kötve, amelyet a hagyományosan annak meghatározásához használt kritériumok alapján kell elvégezni, hogy a dániai tartózkodási engedély megadása mellett szól-e a családi egység vagy a gyermek mindenképp felett álló érdekének figyelembevétele. E kritériumok nem relevánsak, és semmi esetre sem lehet azzal érvelni, hogy ökölszabályt írnak elő annak meghatározására, hogy van-e kilátás a gyermek Dániában való sikeres beilleszkedésére. A jogbiztonság elvével is ellentétes az olyan korhatár bevezetése, amelyet olyan kritériumok módosítanak, amelyek a sikeres beilleszkedés biztosításával összefüggésben történő vizsgálatuk alapján értelmetlenek, diffúzok és/vagy pontatlanok: lásd az A ítélet 41. pontját.

- 20 **A bevándorlási fellebbviteli bizottság** arra hivatkozott, hogy a külföldiekről szóló törvény 9. §-a 1. bekezdésének 2) pontja nem értelmezhető elszigetelten, és így a 15. életévre vonatkozó követelmény nem abszolút jellegű. Az előkészítő anyagokból kitűnik, hogy e rendelkezést a külföldiekről szóló törvény 9c. §-ának 1. bekezdésével együttesen kell alkalmazni. Ez azt jelenti, hogy abban az esetben, ha a kérelmező esetében nem teljesül a külföldiekről szóló törvény 9. §-a 1. bekezdésének 2) pontjában előírt, életkorra vonatkozó követelmény, a külföldiekről szóló törvény 9c. §-ának 1. bekezdését kell alkalmazni. Az általános kiegyenlítő rendelkezés ilyen alkalmazásából az következik, hogy a hatóságoknak mérlegelniük kell és meg kell határozniuk, hogy léteznek-e olyan különleges indokok, amelyek a 15 évesnél idősebb gyermek esetében mégis a családjegyesítés engedélyezése mellett szólnak.
- 21 A külföldiekről szóló törvény 9. §-a 1. bekezdése 2) pontjának (15 éves életkorra vonatkozó követelmény) és a külföldiekről szóló törvény 9c. §-a 1. bekezdésének együttes alkalmazásából eredő korlátozást a közérdeken alapuló olyan nyomós indok igazolja, amely arányos, így a szóban forgó követelmény nem ellentétes az 1/80. sz. határozat 13. cikkében szereplő „standstill” klauzulával.
- 22 Először is, meglehetősen nyilvánvaló, hogy a Dogan ítélet, a Genc ítélet és az A ítélet alapján feltételezni kell, hogy az 15 éves életkorra vonatkozó követelmény az 1/80. sz. határozat értelmében vett korlátozásnak minősül. A 15 éves életkorra vonatkozó követelményt ugyanakkor a közérdeken alapuló olyan nyomós indok igazolja – amely a sikeres beilleszkedés biztosítását célozza –, amelyet a Bíróság a Dogan ítéletben és a Genc ítéletben közérdeken alapuló nyomós indokként ismert el.
- 23 Másodszor, a 15 éves életkorra vonatkozó követelmény alkalmas a gyermek sikeres beilleszkedése figyelembevételének biztosítására. Azt, hogy a 15 éves életkorra vonatkozó követelményt 2004-ben 18 évről 15 évre csökkentették, a külföldi állampolgárok dán társadalomba történő beilleszkedéséről szóló 2001. évi jelentés azon következtetésére tekintettel kell szemlélni, amely szerint a harmadik

országokból származó bevándorlók beilleszkedése általában „sikertelen”, mivel különösen jelentős kihívásokkal szembesülnek az oktatási rendszerhez és a munkaerőpiachoz való hozzáférés, valamint a kellő dán nyelvtudás megszerzése terén. Ez és más miniszteri jelentések, valamint a Danmarks Statistik statisztikái megerősítik, hogy a gyermeknek a „bevándorlás” idején fennálló életkora döntően befolyásolja, hogy a gyermek utóbb Dániában fejezi-e be a képzést, ami növeli a munkaerőpiacra való belépés esélyeit, és amely a gyermek Dániában való sikeres beilleszkedése lehetőségének egyik paramétere.

- 24 A 15 éves életkorra vonatkozó követelmény azzal a megelőző hatással is jár, hogy visszatartja a Dániában tartózkodó külföldi állampolgárokat attól, hogy gyermekeiket szándékosan a származási országban hagyják – akár valamelyik vér szerinti szülőjükkel, akár más családtagjaikkal együtt – egészen addig, amíg a gyermek már majdnem nagykorú, noha a gyermek korábban tartózkodási engedélyt kaphatott volna Dániában.
- 25 Azt, hogy e követelmény főszabály szerint alkalmas a gyermek sikeres beilleszkedése figyelembevételének fenntartására, az uniós jog is alátámasztja; lásd: a családegyesítési irányelv 4. cikkének (1) és (6) bekezdése, valamint az EU Bíróságának és az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítélkezési gyakorlata; lásd többek között: a Bíróság 2006. június 27-i Parlament kontra Tanács ítélete (C-540/03, EU:C:2006:429); az Emberi Jogok Európai Bíróságának 2005. december 1-jei Tuquabo-Tekle és társai kontra Hollandia ítélete (CE:ECHR:2005:1201JUD006066500).
- 26 Harmadszor, a 9c. § 1. bekezdésével összefüggésben értelmezett, 15 éves életkorra vonatkozó követelmény nem haladja meg a gyermek sikeres beilleszkedése fent említett figyelembevételéhez szükséges mértéket. Ez a követelmény nem abszolút, mivel a tartózkodási engedély törvény 9c. §-ának 1. bekezdése alapján történő megadásának lehetősége éppen akkor áll fenn, ha valamely különleges indok – köztük a családi egység és a gyermek mindenek felett álló érdeke – emellett szól.
- 27 A külföldiekről szóló törvény 9c. §-ának 1. bekezdésével összefüggésben értelmezett 9. §-a 1. bekezdésének 2) pontja nem írja elő azt a „követelményt, hogy a gyermek ne legyen túlságosan szoros kapcsolatban a származási országával, ha Dániában tartózkodási engedélyt kér”, ahogyan arra B is hivatkozik.
- 28 Végezetül, a külföldiekről szóló törvény 9c. §-ának 1. bekezdésével összefüggésben értelmezett 9. §-a 1. bekezdésének 2) pontja nem tartalmaz olyan diffúz és pontatlan kritériumokat, amelyek pusztán ezen okból kifolyólag aránytalanok és ellentétesek a jogbiztonság uniós elvével.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem indokolásának rövid összefoglalása

- 29 A Bíróság a Genc ítéletben (lásd még a Dogan ítéletet) úgy ítélte meg, hogy az 1/80. sz. határozat 13. cikkében szereplő, a munkavállalók szabad mozgására és a kiegészítő jegyzőkönyv 41. cikkének (1) bekezdésében szereplő, a letelepedés szabadságára vonatkozó „standstill” klauzulákat úgy kell értelmezni, hogy azokkal ellentétes, ha valamely tagállam új korlátozásokat vezet be a Törökországból származó gyermekkel vagy házastárssal való családegyesítés lehetőségére vonatkozóan.
- 30 A Bíróság azt is megállapította, hogy az 1/80. sz. határozat 14. cikkében szereplő indokokon kívül az új korlátozásokat közérdeken alapuló nyomós indok is igazolhatja, beleértve a sikeres beilleszkedés figyelembevételét is. Ugyanakkor az új követelmény(ek)nek alkalmas(ak)nak kell lennie (lenniük) az említett cél elérésére, és nem haladhatja (haladhatják) meg az ahhoz szükséges mértéket. A Bíróság a Genc ítéletben úgy ítélte meg, hogy a külföldiekről szóló törvényben akkoriban a gyermekkel való családegyesítéssel kapcsolatban előírt kétéves szabályhoz hasonló szabály nem alkalmas a beilleszkedés céljának elérésére. A Bíróság azonban nem részletezte tovább, milyen kritériumok alapján kellene meghatározni, hogy a sikeres beilleszkedés kinyilvánított céljával kapcsolatos követelmények alkalmasak-e az említett cél elérésére és nem haladják-e meg az annak eléréséhez szükséges mértéket.
- 31 Végezetül, a Bíróság az A ítéletben úgy ítélte meg, hogy az 1/80. sz. határozat 13. cikkét úgy kell értelmezni, hogy az olyan nemzeti intézkedés, amely az érintett tagállamban jogszerűen tartózkodó török munkavállalónak a házastársával való családegyesítését ahhoz a feltételhez köti, hogy e tagállamhoz jobban kötődjenek, mint valamely harmadik országhoz, az e rendelkezés értelmében vett „új korlátozásnak” minősül, és hogy az ilyen korlátozás nem igazolható.
- 32 Abból a feltételezésből kell kiindulni, hogy a gyermek Dániában akkor fog sikeresen beilleszkedni, ha minél fiatalabb életkorban érkezik Dániába, és így a lehető legnagyobb mértékben Dániában nő fel, ott jár iskolába és ott részesül oktatásban, valamint hogy a korhatár hozzájárulhat e cél eléréséhez.
- 33 A Dánia által a külföldiekről szóló törvény 9. §-a 1. bekezdésének 2) pontjával bevezetett 15 éves korhatár nem abszolút jellegű, mivel e törvény 9c. §-a 1. bekezdésének első mondata alapján tartózkodási engedély adható meg a 18 évnél fiatalabb gyermek számára, ha [igen] különös okok, különösen a családi egység és a gyermek mindenkifelett álló érdeke emellett szólnak.
- 34 E tekintetben a külföldiekről szóló törvény 9. §-a 1. bekezdése 2) pontjának a 9c. § 1. bekezdésének alkalmazására vonatkozó előkészítő anyagai hallgatnak a sikeres beilleszkedés kérdéséről, ugyanakkor rögzítik, hogy az 9c. § 1. bekezdése akkor alkalmazható, ha Dánia nemzetközi kötelezettségei – különösen az emberi jogok európai egyezményének 8. cikke – szükségessé teszik a családegyesítés engedélyezését.

- 35 Következésképpen nem egyértelmű, hogy a társulás fejlesztéséről szóló, 1980. szeptember 19-i 1/80. sz. határozat 13. cikkével ellentétes-e a külföldiekről szóló dán törvény 9c. §-ának 1. bekezdésével összefüggésben értelmezett 9. §-a 1. bekezdésének 2) pontjához hasonló olyan szabály, amely szerint a gazdaságilag aktív, a szóban forgó tagállamban jogszerűen tartózkodó török állampolgár 15. életévét betöltött gyermekével való családegyesítése ahhoz a feltételhez van kötve, hogy különleges ok – ezen belül a család egysége és a gyermek mindenképp felett álló érdeke – emellett szóljon.
- 36 A fentiek tükrében az Østre Landsret (keleti fellebbviteli bíróság, Dánia) úgy ítéli meg, hogy a fent ismertetett kérdést előzetes döntéshozatal céljából az EU Bírósága elé kell utalnia.

MUNKADOKUMENTUM